

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

k typu sekery je možné spíše věteřovské datování. Pozoruhodná byla přítomnost zbytků vnitřní dřevěné úpravy. Prakticky po celém dně se dochovaly zuhelnatělé zbytky desek (?). Minimálně nade dnem byla hrobová jáma vymezena konstrukcí ze silnějších desek, které byly patrně sroubeny a zachovaly se jako tmavé pruhy podél obvodu stěn (Daňhel 2010, v tisku). Hrob se nacházel cca 150 m od skupiny únětických hrobů (Berkovec, Peška 2005, 51–62).

„U Obrázku“ (výzkum Hulín–Pravčice 1, katastr Hulín, Pravčice). VS, lužická a slezská fáze KLPP, sídliště, pohřebiště. Kulturní vrstva, záchranný archeologický výzkum.

Lokalizace: Plocha vymezená 49°19'26.537"N, 17°28'51.423"E; 49°19'26.342"N, 17°28'56.728"E; 49°19'26.375"N, 17°28'51.415"E; 49°19'26.375"N, 17°28'51.415"E

V závěrečné výzkumné sezoně byla zkoumána kulturní vrstva, objekty, hroby a pohřby (podrobnější popis viz kapitola Neolit). Ze starší doby bronzové se ve vrstvě ojedinelé objevily keramické fragmenty, jejich malé množství ukazovalo, že v tomto prostoru již není centrální část věteřovské osady doložené výše SZ po svahu a na hraně terénní terasy. Mezi zajímavé nálezy patří kostra dítěte na dně objektu 1313. Dítě (k. 859) leželo ve skrčené poloze v orientaci SZ–JV zády ke stěně objektu při jeho SV okraji. Pohled směřoval k JV. Paže byly pod bradou a nohy přitaženy až pod pánev. U pohřbu nebyly zjištěny žádné milodary a ve výplni objektu se vyskytovaly střepy lužické kultury. V případě 3 objektů slezské fáze KLP se jednalo o spodní části zásobních jam.

Výzkum v sezoně 2009 zachytil další žárové hroby zaznamenané během výzkumu v předchozím roce (Daňhel 2009). Se 6 novými případy dosahuje pohřebiště v této jižní části výzkumů počtu 15 hrobů. Potvrdilo se, že hroby, i když odkrývané již v podorniči, jsou porušené a rozbité. Pouze hrob 27 se zahluvoval nepatrně do podloží. Spolu s hrncem zde byly dvě amforky, bronzový kroužek a několik bronzových spirálek. Kremace byla spolu s uhlíky nasypána do jamky. Hrob 28 představovala velká zásobnice překrytá mísou. Hrob 29 obsahoval seskupení hrnce, mísy a torza větší nádoby v kulturní vrstvě. Spodní část velké zásobnice zůstala zachována z hrobu 30. Poměrně dobře se dochoval hrob 31, kde stálo v řadě několik nádob. Jednalo se o mísu (nebo spodní část zásobnice), 4 šálky, 2 větší amfory a 3 amforky. Z kovových předmětů byly v tomto hrobě pouze bronzový kroužek a drátek. Kremace se nacházela ve dvou amforách a hrnku. Z hrobu 32 zbyla pouze část zásobnice a zlomek další větší nádoby.

Miroslav Daňhel

Literatura

Berkovec, T., Peška, J. 2005: Starobronzová sídliště a pohřebiště v Hulíně–U Isidora. In.: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2004*, Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 44–67.

Daňhel, M. 2009: Pravčice (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů 50*, 297.

Daňhel, M. 2010: Starobronzový hrob s vnitřní konstrukcí z Hulína. In.: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2009*, Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, v tisku.

Resumé

Hulín (Bez. Kroměříž). „U Isidorka“. Věteřov-Gruppe. Siedlung, Haus, Grab. Rettungsgrabung.

Hulín (Bez. Kroměříž). „U Obrázku“ (Hulín–Pravčice 1). Věteřov-Gruppe, Lausitzer- und schlesische Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung, Kulturschicht, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

HULÍN (K. Ú. CHRÁŠTANY, OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Záhumení“. Starší doba bronzová. VS. Sídliště. Záchranný výzkum.

V druhé etapě výzkumu v hlavní trase plánované rychlostní komunikace R 55 Hulín–Skalka se podařilo prozkoumat dalších 247 objektů (v předchozí sezoně 2008 zde bylo vykopáno 160 objektů–viz Paulus 2009), a to převážně sídlištního charakteru. Lokalita se nachází na mírném návrší západně od obce. Na základě bohatého nalezeného keramického materiálu lze objekty datovat do starší doby bronzové a věteřovské skupiny. Většinou se jednalo o kruhové zásobní jámy hruškovitého a trapézovitého řezu o průměru do 2 m a hloubky 1,5–2 m. Ve 13 zásobních jámách bylo nalezeno celkem 18 lidských koster různé zachovalosti. Z toho v 5 jámách byly uloženy kostry 2 jedinců (obj. 63, 141, 196, 220 a 229). Jedinci byli pohřbeni nepietně, u některých z nich byly však nalezeny milodary. Mezi vzácnější patří bronzové šperky (spirálky, vlasové ozdoby, jehlice).

Martin Paulus

Literatura

Paulus, M. 2009: Hulín (k. ú. Chrástany, okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů 50*, 286–287.

Resumé

Hulín (Kat. Chrástany, Bez. Kroměříž). „Záhumení“ Ältere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KRNOV (K. Ú. OPAVSKÉ PŘEDMĚSTÍ, OKR. BRUNTÁL)

Červený Dvůr. KLPP. Sídliště (?), pohřebiště. Povrchové sběry.

Při provádění povrchových sběrů na polykulturní lokalitě Červený Dvůr (poloha „A“ viz kapitola Eneolit) bylo nalezeno mimo jiné větší množství fragmentů keramiky, kterou lze chronologicky zařadit do období KLPP (charakteristické exempláře potom do slezské fáze). Tento materiál je však díky pravidelné orbě velmi drobnotvarý. Vyskytl se také jeden atypický fragment (pravděpodobně

nožky zoomorfní nádoby). V jednom místě byla početnější kumulace fragmentů keramiky doplněna drobnými zlomky přepálených kostí – jednalo se zřejmě o rozoraný žárový hrob.

Svatopluk Bříza, Petr Ulahel

Resumé

Krnov (Kataster Opavské Předměstí). „Červený dvůr“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung (?) u. Gräberfeld. Oberflächensammlungen.

LOŠOV (OKR. OLMOUC)

„Kluče“. Středodunajská mohylová kultura. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Vlastivědné muzeum Olomouc.

Poloha lokality: 49° 37' 35.499"N, 17° 22' 6.25"E.

V blízkosti Lošovského potoka, asi 700 m severně od středu obce, byla pomocí detektorů kovů nalezena bronzová dýka (obr. 5). Artefakt má mírně poškozená obě ostří, bikonvexní tvar čepele a je ukončen oblým týlem se čtyřmi zachovalými nýtky pro upevnění rukojeti.

Rozměry: délka 148 mm, šíře týlu 32 mm.

Typologicky náleží k dýkám s oválným týlem podle V. Furmánek (1973, 105–106). Téměř shodný exemplář je uváděn jako ojedinelý nález z nedalekého Blatce (Furmánek 1973, 26, obr. 1:12), z depotu označeného jako Přítluky 1 (naposledy Salaš 2005, tab. 33B:4) nebo z pravděpodobného sídliště středodunajské mohylové kultury v Kosticích (Furmánek 1973, 62, obr. 32:1). Pro datování tohoto typu dýk je nejdůležitější depot z Přítluk, který náleží do horizontu depotů Hodonín–Přítluky kladeného do stupně RBB 1 (Salaš 2005, 132–135).

Lukáš Hlubek

Literatura

Furmánek, V. 1973: Bronzová industrie středodunajské mohylové kultury na Moravě, *Slovenská archeologia* 20, 25–145.

Salaš, M. 2005: Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I, II, Brno.

Resumé

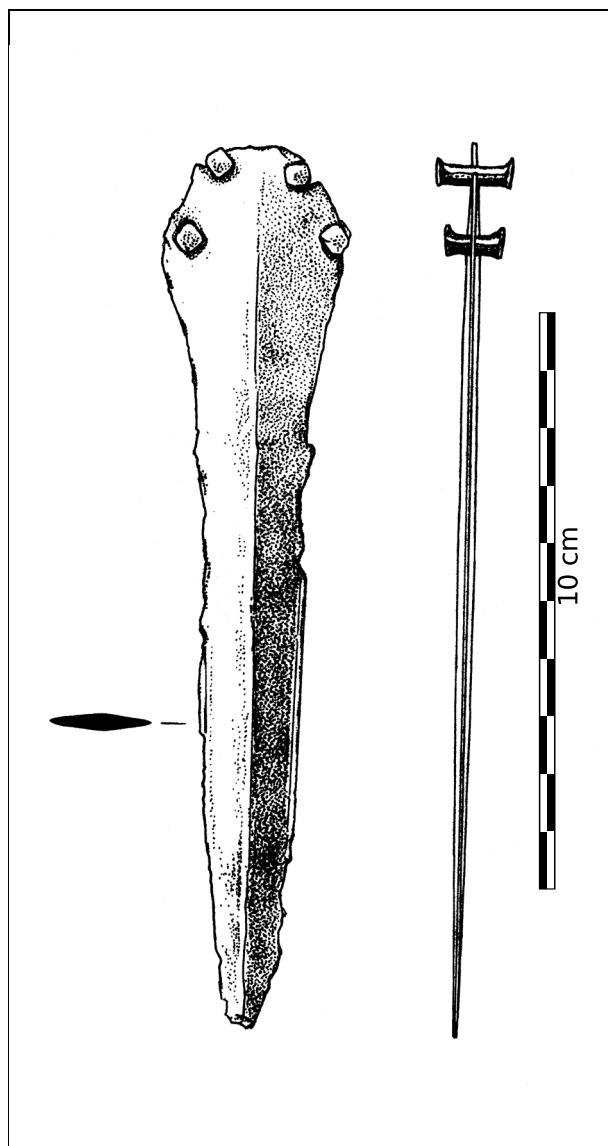
In der Nähe des Bachs in Lošov (k. ú. Lošov, okr. Olomouc, „Kluče“) wurde mit der Hilfe des Metalldetektors ein bronzenener Dolch gefunden, der wir am Anfang der mittleren Bronzezeit datieren können.

MALHOSTOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Díly nad humny“. Doba bronzová až halštatská. Sídlíště. Záchranný výzkum.

V červnu roku 2009 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v. v. i., záchranný výzkum v polní trati „Díly nad humny“ v souvislosti s výstavbou zpevněné polní cesty C3.

Uvedená trať se nachází poblíž jihovýchodního okraje obce. Polní cesta C3 prochází od SV k JZ severozápadní

Obr. 5. Lošov, „Kluče“, Bronzová dýka.

Abb. 5. Lošov, „Kluče“, Der bronze Dolche.

části této tratě, přičemž jediný archeologický objekt byl zjištěn v jejím severovýchodním úseku. Lokalita je situována v nadmořské výšce okolo 288 m, ve spodní partii mírného severozápadního svahu, jenž se táhne od masivu Zlobice k údolní nivě říčky Lubě. Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-03, určena bodem o souřadnicích 303:0 mm od Z:J s. č.

Jednalo se o zásobní jámu, kterou bylo možné na základě osamocené zlomky keramické nádoby získaného z její výplně datovat jen rámcově do rozmezí doby bronzové až halštatské.

Michal Přichystal

Resumé

Bei der Rettungsgrabung in Flur „Na záhumenkách“ im Katastergebiet Malhostovice (Bez. Brno-venkov) war die Vorratsgrube aus der Bronzezeit oder Hallstattzeit abgedeckt.